

Łomża, dn. 14.06.2019r.

PREZYDENT
MIASTA ŁOMŻAPani Marianna Jóskowiak
Przewodnicząca Komisji Finansów
i Skarbu Miasta**Bieżąca analiza poziomu i struktury zadłużenia miasta z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na rynku finansowym**

Zadłużenie Miasta Łomża na dzień 31 grudnia 2018r. wynosiło 147 525 584,82. W związku z dokonanymi w styczniu bieżącego roku spłatami rat przypadających na 2019r. stan zadłużenia na dzień 13 czerwca 2019r. wynosi 136 899 605,15 zł. i jest to zadłużenie z tytułu kredytów długoterminowych. W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost kwoty długu o 24,2 %, tj. o kwotę 28 747 663 zł. Aktualnie stosunek kwoty długu do dochodów ogółem wynosi 35,47%. Szczegółowe informacje przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Stan zadłużenia miasta w latach 2015-2019 z tytułu kredytów i pożyczek

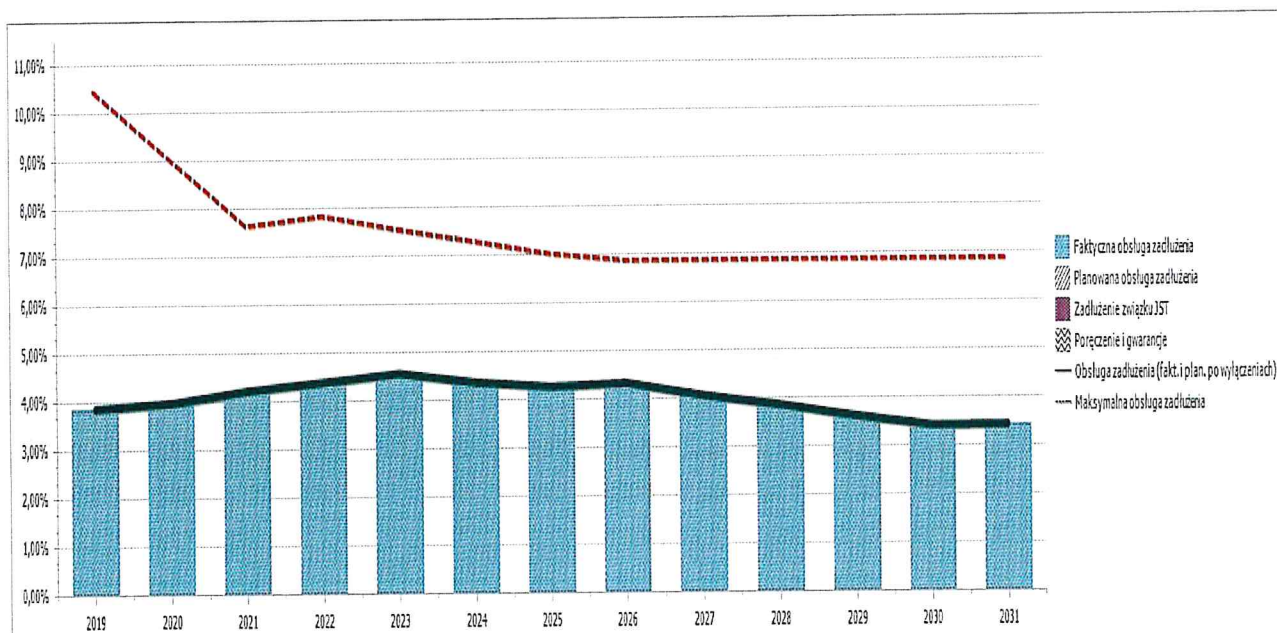
Wykonanie w latach	2015	2016	2017	2018	2019*
Transze kredytów zaciągniętych w danym roku (lub planowanych do zaciągnięcia)	10 279 777,49	9 999 155,30	10 000 000,00	38 500 000,00	10 000 000,00
Raty kapitałowe spłacone w danym roku	6 279 777,49	7 329 155,30	9 425 680,00	9 752 337,00	10 625 979,82
Zadłużenie na koniec roku	115 533 601,97	118 203 601,97	118 777 921,97	147 525 584,97	146 899 605,15
Kwota i % wzrostu długu	4 000 000,00 2015/2014 3,60%	2 670 000,00 2016/2015 2,31%	574 320,00 2017/2016 0,49%	28.747.663,00 2018/2017 24,20%	-625 979,82 2019/2018 -0,004%
Wydatki na obsługę zadłużenia	3 083 056,42	2 985 371,52	3 021 360,97	3 023 311,43	4 313 862,00

* dane uwzględniające zmiany z sesji majowej

Miasto Łomża pomimo znacznej kwoty długu posiada zdolność do terminowego i kompletnego spłacania zaciągniętych zobowiązań oraz wypełnienia warunków zawartych umów kredytowych (Wykres nr 1). Dodatkowo warto podkreślić, iż spełnia wszystkie wskaźniki ustawowe zawarte w ustawie o finansach publicznych (art. 242 i 243) oraz fakt, iż po raz pierwszy od wielu lat na koniec 2019r. planowany jest spadek zadłużenia ogółem o 625 979,82 zł. (Tabela nr 1).

Wykres nr 1

Zadłużenie Miasta Łomża a zachowanie relacji wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych

* dane uwzględniające zmiany z sesji majowej

Poziom wskaźników

Opis	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Faktyczna obsługa zadłużenia	3,19%	3,52%	3,30%	3,87%	3,98%	4,22%	4,39%	4,57%
Planowana obsługa zadłużenia	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
łącznie (faktyczne i planowane)	3,19%	3,52%	3,30%	3,87%	3,98%	4,22%	4,39%	4,57%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	3,19%	3,52%	3,30%	3,87%	3,98%	4,22%	4,39%	4,57%
Maksymalna obsługa zadłużenia	15,00%	15,00%	15,00%	10,47%	9,04%	7,65%	7,85%	7,56%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

Opis	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Faktyczna obsługa zadłużenia	4,37%	4,27%	4,33%	4,07%	3,86%	3,62%	3,42%	3,43%
Planowana obsługa zadłużenia	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zadłużenie związku JST	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poręczenie i gwarancje	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
łącznie (faktyczne i planowane)	4,37%	4,27%	4,33%	4,07%	3,86%	3,62%	3,42%	3,43%
- wyłączenia z art. 243 ust. 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	4,37%	4,27%	4,33%	4,07%	3,86%	3,62%	3,42%	3,43%
Maksymalna obsługa zadłużenia	7,30%	7,03%	6,88%	6,88%	6,88%	6,88%	6,88%	6,88%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak

* dane uwzględniające zmiany z sesji majowej

Przypomnijmy, iż zgodnie z art. 92, art.217 i art. 242 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 2077) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, wyprzedzając finansowanie działań finansowych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Tabela nr 2

Źródła finansowania wydatków majątkowych

	2015	2016	2017	2018	2019*
Wydatki majątkowe, w tym:	39 063 838,88	49 467 161,52	53 522 441,88	84 756 419,65	82 201 513,00
Dochody majątkowe, z tego:	10 716 759,36	14 985 290,75	21 979 998,93	43 473 966,31	40 730 415,00
<i>ze sprzedaży majątku</i>	<i>3 100 877,58</i>	<i>4 085 995,88</i>	<i>10 612 069,59</i>	<i>7 074 944,80</i>	<i>9 289 366,00</i>
Dochody bieżące przeznaczone na inwestycje	24 347 079,52	31 811 870,77	30 968 122,95	12859240,46	8 355 748,00
Kwota kredytu przeznaczona na inwestycje	4 000 000,00	2 670 000,00	574 320,00	28 423 212,88	10 000 000,00
Wolne środki	5 569 032,90	-	-	12 859 240,46	23 115 350,00

* dane uwzględniające zmiany z sesji majowej

Korzystanie przez Miasto Łomża z kredytowania, jako metody finansowania wydatków majątkowych rodzi konkretne skutki, zarówno pozytywne jak i negatywne. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez Miasto, umożliwia realizację zadań, na dużo wyższym poziomie pod względem ilościowym i jakościowym. Zwiększenie dostępności środków finansowych pozwala Miastu na realizację zadań z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, przez co zwiększa jego atrakcyjność, a także poprawia warunki życia mieszkańców. Zaciągnięte kredyty pozwalają na aplikowanie o środki zewnętrzne i na realizację dużej ilości zadań inwestycyjnych, ostatecznie z końcem roku 2018 na kwotę ogółem około 85 mln. zł. Wydatki inwestycyjne sfinansowano w 33,54% kredytem a w 66,46% środkami własnymi i pozyskanym dofinansowaniem (Tabela nr 2). Pomimo korzystnego oprocentowania kredytów, średnio 2,96% (2,34-3,19) w stosunku rocznym, skutkiem negatywnym są jednak koszty obsługi zadłużenia, wynoszące ponad 3 mln rocznie. Póki co, z aktualnych komunikatów Rady Polityki Pieniężnej wyraźnie wynika (biorąc pod uwagę aktualne informacje), że prawdopodobna jest stabilizacja stóp procentowych w kolejnych kwartałach (w załączeniu komunikat Rady Polityki Pieniężnej).

Tabela nr 3

Wydatki i dochody majątkowe w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019*
Dochody ogółem	264 902 033,47	323 187 537,58	353 738 170,26	386 730 250,15	385 985 862,00
Dochody bieżące	254 185 274,11	308 202 246,83	331 758 171,33	343 256 283,84	345 255 447,00
Dochody majątkowe	10 716 759,36	14 985 290,75	21 979 998,93	43 473 966,31	40 730 415,00
Wydatki ogółem	274 471 066,37	321 416 599,62	354 015 129,20	407 710 637,87	409 101 212,00
Wydatki bieżące	235 407 227,49	271 949 438,10	300 492 687,32	322 954 218,22	322 899 699,00
Wydatki majątkowe	39 063 838,88	49 467 161,52	53 522 441,88	84 756 419,65	86 201 513,00

* dane uwzględniające zmiany sesji majowej

O możliwościach inwestycyjnych Miasta Łomża świadczy różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi tj. nadwyżka operacyjna powiększona o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszona o rozchody z tytułu spłaty rat kredytów. W latach 2015-2017 dzięki m.in. podjętym działaniom racjonalizującym wydatki bieżące, następował wzrost nadwyżek operacyjnych, i tak: z wartości 18 778 046,62zł w roku 2015 do 36 252 808,73zł w roku 2016. Na dzień 31.12.2017r. nadwyżka operacyjna ukształtowała się na poziomie 31 265 484,01zł. natomiast na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 20 302 065,62 przy planowanej 7 689 145 zł. Analizę możliwości inwestycyjnych miasta bez zewnętrznych źródeł finansowania przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4

Analiza możliwości inwestycyjnych Miasta Łomża bez środków zewnętrznych

Wykonanie w latach	2015	2016	2017	2018	2019*
Nadwyżka operacyjna	18 778 046,62	36 252 808,73	31 265 484,01	20 302 065,62	22 355 748,00
Dochody ze sprzedaży majątku	3 100 877,58	4 085 995,88	10 612 069,59	7 074 944,80	9 289 366,00
Rozchody	6 279 777,49	7 329 155,30	9 425 680,00	9 752 337,00	10 625 979,82
Możliwości inwestycyjne Miasta Łomża bez śr. zewnętrznych	15 599 146,71	33 009 649,31	32 451 873,60	17 624 673,42	21 019 134,18

* dane uwzględniające zmiany sesji majowej

Z powyższej analizy wynika, że w 2018r. Miasto Łomża mogłoby zrealizować inwestycje na poziomie niespełna 18 mln zł. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze źródeł zewnętrznych, t.j. dofinansowaniu ze budżetu UE i z Budżetu Państwa oraz zaciągniętemu kredytowi, Miasto Łomża zrealizowało inwestycje na poziomie ok 85 mln. zł.

Poziom nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku ma kluczowy wpływ na możliwości obsługi długu oraz spłaty rat w roku bazowym i latach następnych oraz poziom wydatków majątkowych (inwestycyjnych).

Miasto Łomża ma bardzo duże potrzeby inwestycyjne, które przekraczają znacznie możliwości budżetowe. Aby sprostać potrzebom rozwojowym oraz skorzystać z możliwości pozyskania dofinansowania do realizowanych inwestycji ze środków zewnętrznych zarówno krajowych jak i unijnych, konieczne jest sięganie po zewnętrzne źródła finansowania, takie jak kredyty i pożyczki bankowe. Przy pojawiających się możliwościach sfinansowania inwestycji z zewnętrznych źródeł, Miasto Łomża musi wygospodarować środki na pokrycie wkładu własnego wymaganego przy realizacji większości inwestycji z dofinansowaniem zewnętrznym.

Z powyższej analizy wynika, iż zaciągnięte kredyty i pozyskane zewnętrzne dofinansowanie pozwoliły na realizację większej ilości zadań inwestycyjnych. Planowany do zaciągnięcia w 2019 roku kredyt, pozwoli na aplikowanie o środki z budżetu Unii Europejskiej i tym samym umożliwi realizację inwestycji potrzebnych dla rozwoju Miasta Łomża. Podjęcie decyzji o zaciągnięciu kolejnych zobowiązań dłużnych, zawsze jest poprzedzone przeprowadzeniem analiz i prognoz wskazujących prawną i ekonomiczną zdolność kredytową Miasta. Celem tych działań jest:

- wyznaczenie bezpiecznego poziomu zadłużenia, gwarantującego utrzymanie płynności finansowej w krótkim i długim okresie;
- dobór instrumentów dłużnych w różnych wariantach prognostycznych;
- dopasowania terminów spłat do możliwości finansowych Miasta.

W odniesieniu do możliwości finansowych Miasta, jak wynika z danych sprawozdawczych z lat poprzednich oraz danych z wykonaniu budżetu w 2018 roku, Miasto Łomża w każdym roku osiągało dodatnie salda operacyjne. W latach 2014-2017 następował zdecydowany wzrost nadwyżek i w każdym z tych lat nadwyżka operacyjna znacznie przekraczała wartości planowanych do spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek. Bazując więc na danych historycznych należy stwierdzić, że przyjęte założenia w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata spłaty już zaciągniętych jak i planowanych do zaciągnięcia kredytów w latach 2019-2022 są realne. Poziom zadłużenia Miasta Łomża jest stabilny, nie zagrażający jego gospodarce finansowej.

Na dzień sporządzenia informacji miasto oprócz kredytów długoterminowych posiada zobowiązania na kwotę ogółem 2 300 000 zł, w tym wobec:

- Społeczno-Oświatowego Stowarzyszenia Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w kwocie 1 700 000,00 zł w 2019 r.,
- Zakładu Doskonalenia Zawodowego w kwocie 500 000 zł. z terminem płatności w 2019 r., 100 000 zł (odsetki) z terminem płatności w 2020 r.

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Zdzistaw Garlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

SKARBNIK MIASTA

mgr Elżbieta Parzych

